

Nieuwjaarstoespraak commissaris van de Koning Clemens Cornielje
Arnhem, 8 januari 2019

Alles stroomt en niets blijft. Dat is een oude filosofische gedachte, waarbij vaak het beeld van de rivier wordt gebruikt.

Je kunt niet twee maal in dezelfde rivier stappen, want in de rivier stroomt voortdurend nieuw water.

Afgelopen zomer en najaar stroomde er zorgwekkend weinig water door onze rivieren. Toch vind ik het een mooi beeld, want met de Waal, de Rijn, de IJssel, de Maas en nog een aantal kleine riviertjes als de Berkel en de Linge, is Gelderland een rivierenprovincie bij uitstek.

Dat er zorgwekkend weinig water door onze rivieren stroomde, heeft direct te maken met het klimaat dat verandert.

Om te voorkomen dat die klimaatverandering rampzalige gevolgen voor ons heeft, zullen we maatregelen moeten nemen.

Bij de VN-klimaatop in Polen en bij de moeizame onderhandelingen voor het Nederlandse ontwerp-Klimaatakkoord, hebben we kunnen zien dat dat gemakkelijker gezegd is dan gedaan.

Ik weet niet hoe het u vergaan is, maar de manier waarop de 15-jarige Zweedse Greta Thunberg de klimaatop toespraak, maakte op mij diepe indruk. Het is ook haar wereld.

Provinciale Staten hebben besloten tot 2030 elk jaar 30 miljoen euro beschikbaar te stellen voor grote, langdurige investeringen in klimaat- en energiemaatregelen.

Alles stroomt en niets blijft. Voor de provincie Gelderland belooft 2019 een jaar vol veranderingen te worden.

Woensdag 23 januari neem ik officieel afscheid als commissaris van de Koning. Iedereen die een bestuursfunctie of een volksvertegenwoordigende rol vervult weet: je zit op een geleende stoel. En daar mag je van genieten zolang je erop zit.

Ik ben 13,5 jaar commissaris van de Koning in Gelderland geweest, en daar heb ik van genoten. Ik vond het altijd ‘de mooiste baan in bestuurlijk Nederland, in de mooiste provincie van ons land’.

Op 6 februari wordt John Berends geïnstalleerd als nieuwe commissaris van de Koning. Je wilt graag dat je goed wordt opgevolgd, en ik weet zeker dat Gelderland bij hem in goede handen is.

Voor het college van Gedeputeerde Staten komt het eind van deze bestuursperiode in zicht. In het e-magazine *Doen, beleven, bijstellen* maken Gedeputeerde Staten de balans op van wat zij - met alle samenwerkingspartners van de provincie, van wie er vele hier aanwezig zijn - in de afgelopen vier jaar hebben gedaan. Het is nu aan de politiek om hierover in debat te gaan.

In maart zijn er Statenverkiezingen. We zijn een mondige maatschappij, waarin je elke dag mag zeggen wat je vindt. Op sociale media zien we hoe velen dat ook op geheel eigen wijze doen. Er is echter maar één dag waarop je je stem kunt uitbrengen, en dat is woensdag 20 maart. Dus ik zou willen zeggen: doe dat ook, want stemmen doet ertoe.

De verwachting is dat na die verkiezingen ongeveer de helft van de leden in PS nieuw zal zijn.

Op basis van de verkiezingsuitslag wordt een nieuw college van Gedeputeerde Staten gevormd, dat ook deels uit oude en deels uit nieuwe gedeputeerden zal bestaan.

Het nieuwe college begint goed, want de provincie Gelderland mag zich heel 2019 de ondernemendste regio van Europa noemen.

Dat mag van het Europees Comité van de Regio's, dat Gelderland de EER-award toekende.

Toegegeven, Asturië in Spanje en Thessalië in Griekenland viel dezelfde EER te beurt, toch zijn we er heel trots op.

De EER-award is de erkenning van het doel dat we onszelf drie jaar geleden stelden: 'In 2020 wordt Gelderland (inter)nationaal erkend als provincie waar innovatieve ondernemers met de potentie en de ambitie om te groeien de ruimte krijgen en worden ondersteund.'

Wat anderen nu zien, weten we bij de provincie al lang: in Gelderland heerst een innovatief en ondernemend vestigingsklimaat.

Dat is geen valse bescheidenheid. De provincie investeert al jaren gericht in clusters en campussen op het gebied van voeding, gezondheid en technologie - bijvoorbeeld in het World Food Center in Ede.

Binnenkort zullen Provinciale Staten besluiten of zij gedurende acht jaar acht miljoen euro per jaar willen bijdragen aan *OnePlanet*, en de komst van het Vlaamse onderzoeksinstituut IMEC naar Gelderland.

De initiatiefnemers willen de kennis op het gebied van voeding, gezondheid, landbouw, milieu en klimaat van de universiteiten in Wageningen en Nijmegen bundelen met de kennis die IMEC heeft van microchiptechnologie.

De ambitie is oplossingen bieden voor de grote maatschappelijke uitdagingen op het gebied van milieu, duurzaamheid en klimaat. De focus ligt op duurzame efficiënte voedselvoorziening, gezonde voeding en gezond gedrag.

Het college van Gedeputeerde Staten steunt het initiatief, en de kost gaat ook hier voor de baat uit. Het is echter aan Provinciale Staten, aan de politiek, om af te wegen of zij het de forse investering waard vinden.

Alles stroomt en niets blijft. Om ervoor te zorgen dat het verkeer rond Arnhem en Nijmegen kan blijven stromen, wordt de A15 eindelijk doorgetrokken.

Het doortrekken van de A15 is van groot belang voor de provinciale en landelijke infrastructuur, vanwege de verbinding tussen Rotterdam-Rijnmond en het Ruhrgebied.

De minister heeft in het MIRT-overleg ook gezegd dat de A15 zo spoedig mogelijk wordt doorgetrokken.

Als met het doortrekken van de A15 meer stikstof wordt geproduceerd, zullen we creatief moeten zijn in het compenseren daarvan.

Alles stroomt en niets blijft. 2018 wordt 2019. Commissaris van de Koning Cornielje wordt commissaris van de Koning Berends.

Ik heb het al die jaren een eer gevonden om me te mogen inzetten voor Gelderland en zijn inwoners, en om onze provincie te vertegenwoordigen in binnen- en buitenland.

Ik wens u - voor de laatste keer als commissaris van de Koning - een heel gezond en gelukkig nieuwjaar, met de mensen die u lief en dierbaar zijn.